O’ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O’RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

RO’YXATGA OLINDI
№ vm – 343 - 5A3406 – 2.07
« 1 » Iyul **2003 y**

«TASDIQLANDI»
O’zbekiston Respublikasi
Oliy va o’rta maxsus
ta’lim vazirligi

____

« 8 » Iyul **2003 y**

BYuDJETLARARO MUNOSABATLARNI ShAKLLANTIRISh fanidan DASTUR

Oliy ta’limning 340000 —«Biznes va boshqaruv» ta’lim sohasidagi 5A340601 — «Davlat moliyasini boshqarish» magistratura mutaxassisligi uchun

Toshkent-2003

Tuzuvchilar: prof. Vohobov A.V.,

Taqrizchilar: dots. Haydarov N.,
dots. Alieva L.

Dasturdan ko’zlangan maqsad iqtisodiy oliy o’quv yurtlari talabalari uchun davlat byudjeti, byudjet amaliyoti yuzasidan zaruriy bilimlarni berishga qaratilgan.

Moliya tizimida faoliyat yuritayotgan mutaxassislar ushbu masalalarning nazariy-uslubiy jixatlariga muxtojlik sezadilar.

Iqtisodiyotning erkinlashuvi bilan byudjet tizimida juda ko’p o’zgarishlar sodir bo’lmoqda. Byudjet tizimini shakllantirishning xukukiy asoslari yaratildi va xarajatlarni byudjetdan moliyalashtirishning yangi tartiblari joriy etib borilmoqda. Mazkur o’zgarishlar Davlat byudjeta sohasid uchun malakali mutaxassislar tayyorlashni talab qilmoqda. Mazkur dastur savollari asosida berilgan ma’ruzalar «Byudjetlararo muiosabatlarni muvofiqlashtirish» fani bo’yicha kerakli nazariy bilimlarni berishga qaratilgan.

Mazkur dastur asosida taqdim etilgan ma’ruzalar byudjetlararo munosabatlar bilan bog’liq muammolarni echish uchun zaruriy amaliy ko’nikmalarni shakllantirishning nazariy yo’nalishlarini beradi.

Program includes the most important theme reflecting the main point of general forms of the Public Finance and is worked out considering all special ties end directions of Masters. Lecture themes, practical studies, seminars and self - educated questions including questions of foreign economic policy and foreign economic affairs of the Republic of Uzbekistan are observed in it. Program consist of list of main and additional literature, economic news - papers and margarines, including also necessary English literature. As an appendices presented list of computer educational programs, internet web - sites and electronic training aids.

Dastur Toshkent Moliya instituta Ilmiy Kengashida muhokama kilingan va nashrga tavsiya etilgan (2003 yil 25 aprel, 9-sonli bayonnoma).

Dastur Uzbekistan Respublikasi Oliy va o’rta maxsus ta’lim azirligi oliy o’quv yurtlararo ilmiy-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengash majlisida muhokama qilingan hamda nashrga tavsiya etilgan (2003 yil 1 iyul, 37-sonli majlis bayoni).

Данная программа включает в себя сущность, функции государственного бюджета, особенности бюджетной политики государства, основные формы межбюджетных отношений и предназначена для студентов магистратуры специальности

«Управление государственными финансами», «Управление местными финансами», «Финансы, денежное обращение и кредит», «Финансы предприятий», «Международные финансы», «Финансовый менеджмент», «Ценообразование», и «Международные финансовые отношения» сферы «Бизнес и управление». В программе освещены вопросы современной бюджетной практики Республики Узбекистан, которые отражают суть вопросов лекционных, практических (семинарских) занятий и тем для самообразования. В программе приведен список литературы для изучения предмета на узбекском, русском и английском языках. В конце списка приложен перечень сайтов интернета и компьютерных учебных программ по соответствующим темам курса.

1. SO'Z BOShI

Fanni o'qitishning maqsadi va vazifalari, boshqa fanlar bilan **o'zaro bog'lanishi**

«Byudjetlararo munosabatlarni muvofiqlashtirish» fanini o'qitishning maqsadi - kelgusida yuqori malakali iqtisodchi-mutaxassislar bo'lib etishadigan talabalar uchun mamlakat byudjet tizimi, moliya tizimida uning o'rni, byudjet tizimi bo'g'inlari va uning tuzilishi haqida nazariy bilimlar berish, ularda davlatning hozirgi davrdagi byudjet siyosatining asosiy yo'nalishlari bo'yicha ko'nikmalar hosil qilishdan iborat. Ushbu maqsaddan kelib chiqib fan o'z predmetini o'rgatish uchun quyidagi vazifalarni qo'yadi:

- byudjet munosabatlarining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati va ahamiyatini o'rganish;
- byudjet tizimi va uning bo'g'inlarini o'rganish;
- O'zbekiston Respublikasida byudjet tizimini boshkarishning tashkiliy asoslarini o'rganish;
- hududiy miqyosda va davlat boshqaruvi darajasida byudjet munosabatlarining amal qshshshmni o'rganish;
- chet davlatlar byudjet tizimini boshqarish yuzasidan ilg'or tajribalar va xususiyalarni o'rganish;
- davlat byudjet siyosatining strategiya™ va taktikasi, davlat byudjetining ijtimoiy-iqtisodiy mazmuni hamda uni mustahkamlash imkoniyatlarini yoritish ;
- jamiyat ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida byudjet tizimi taraqqiyotining ahamiyatini tahlil qilish.

«Byudjetlararo munosabatlarni muvofiqlashtirish» fani «Moliya», «Davlat moliyasini boshqarish», «Xalqaro iqtisodiy munosabatlar», «Iqtisodiy nazariya», «Davlat moliyasi», «Chet mamlakatlar moliyasi» kabi fanlardan olingan nazariy asoslarga tayanadi.

Shu bilan birga «Byudjetlararo munosabatlarni muvofiqlashtirish» fani qator maxsus fanlarni o'zlashtirish uchun nazariy-uslubiy asos bo'lib xizmat qiladi.

Oliy ta'lim yo'nalishi ski mutaxassisligi davlat ta'lim standartiga (DTSga) muvofiq ravishda o'quv fani bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalariga talablar

Ushbu fanni o'rganish jarayonida talabalar tegishli bilimga, uquvga va ko'nikmalarga ega bo'lishlari lozim. Talabalar umumnazariy fanlardan olgan bilimlari bilan bir qatorda byudjet-moliyaviy qonunchilik, ommaviy-axborot vositalari orqali byudjet amaliyotidagi kundalik moliyaviy o'zgarishlardan xabardor bo'lishlari lozim. Mazkur fanning asosiy goyalarini to'la va muvaffaqiyatli o'rganish uchun talabalar byudjet amaliyotida mavjud iktisodiy tahlil, byudjetni rejalashtirish usullaridan foydalana bilishlari lozim.

«Byudjetlararo munosabatlarni muvofiqlashtirish» fanidan olingan bilimlar talabalarni oliy o'quv yurtini tamomlagandan so'ng, byudjet amaliyotiga oid kundalik faoliyatda uchraydigan dolzarb amaliy masalalarni echishda xamda byudjet amaliyotiga doyr adabiyotlarni o'rganib malakalarini oshirishlarida qo'l keladi.

Amaliy, seminar va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha bajariladigan ishlar miqdoriga minimal talablar

Ishchi o'quv dasturida keltirilgan amaliy (seminar) mashg'ulotlar mavzulari bo'yicha talabalar tegishli mavzular bo'yicha konspektlar oladi, referatlar va mustakil ishlar tayyorlaydi hamda amaliyot o'qituvchisi nazoratida ular yuzasidan og'zaki suhbatdan o'tadi. Ushbu talablar amaliy mashg'ulotlar mavzularida kursiv bilan ko'rsatilgan savollar bo'yicha talabalarning to'liq o'zlashtirishlarini belgilaydi.

Auditoriya mashruloti turlarining soatlar hajmi (foizlarda) bo'yicha tavsiyalar Oliy kasbiy ta'limning davlat standartlarida mazkur kursga 54 soat ajratilgan. Ularning 18 soati

ma’ruza, 18 soati amaliy mashg’ulotlar va 18 soati mustaqil ta’limdir. Ushbu fan bo’yicha darslarni tashkil etish bir o’quv semestriga mo’ljallangan.

Talabalar bilimini baholash uchun o’tkaziladigan nazorat tadbirlari miqdori

Ushbu fan bo’yicha talabalarning o’zlashtirish darajasi o’quv reyting tizimi bo’yicha joriy, oraliq va yakuniy baholash natijasida yigilgan ballar asosida belgilanadi.

Fanni o’qitishning bir semestrida ikki marotaba joriy, ikki marotaba oraliq va bir marotaba yakuniy baholash amalga oshiriladi.

Kompyuter, informatsiey va boshqa zamonaviy o’qitish tsxnologiyalarini qo’llash

Duyidagilar ushbu fannp o’qitlsh jarayonida yangi texnologiyalardan foydalanishning asoslarmni tashkil qiladi:

- tegishli o’quv maqsadlarini ishlab chiqish texnologiyasining mavjudligi;
- to’la o’zlashtirish texnologiyasi ko’zda tutilganligi;
- o’quv maqsadlarini nazorat (test) topshiriqlariga o’tkazish texnologiyasi mavjudligi;
- «test topshiriqlarining invariantligi metodologiyasi va nazariyasi» dan foydalanilishi;
- «muammoli usul va haqiqatni immitatsion modellashtirish» asoslaridan foydalanilishi;
- tayanch iboralarga asoslangan yozma ish orqali nazorat ishlarini o’tkazish tizimidan foydalanilishi.

Bu fanni o’qitishda byudjet-moliya amaliyotiga tegishli qonunlar, xukumat qarorlari, moliyaviy hisob-kitoblarning avtomatlashtirilgan tizimi («Moliya» AIJ) dasturi, nizomlar va moliyaviy loyihalarni baholashning YuNIDO va "Project expert" kompyuter dasturlaridan, yangi kompyuter texnologiyalardan, tarqatma materiallardan, testlar to’plamidan ham foydalanish mumkin.

Ishchi dasturni tuzmshga oid uslubiy tavsiyalar

Mazkur fan magistratura bosqichining «Davlat mablag’larni boshqarish», «Mahalliy mablantrni boshqarish», «Moliya, pul muomalasi va kredit», «Korxonalar moliyasi», «Xalqaro moliya», «Moliya menejmenti», «Narxlarni shakllantirish», «Halqaro moliya munosabatlari» mutaxassisligi talabalariga tegishli tarzda 3-semestrda o’tilishi mo’ljallangan.

Ushbu fan bo’yicha ishchi dasturlari tuzishda:

- fan bo’yicha magistratura bosqichining tegishli yo’nalishlariga tasdiklangan o’quv rejasiga muvofiq ajratilgan soatlar hisobga olinishi;

- har bir mavzuga oid huqukiy-me’yoriy hujjatlar hamda tegishli moliyaviy qonunchilik asosidagi yangi talab va o’zgarishlar talabalar e’tiborini jalb etadigan darajada berilishi;

- mustaqil o’zlashtiriladigan mavzular va savollar ajratilib ko’rsatilishi;

o’qitishning ilg’or texnologiyalari, dasturiy ta’minot imkoniyatlari hamda talabalar bilimi darajasini nazorat qilishning reyting tizimi talablaridan kelib chiquvchi vazifalar yoritilishi lozim.

2. FAN DASTURI

«Byudjetlararo munosabatlarni muvofiqlashtirish» fani bo'yicha o'qiladigan ma'ruzalar mavzulari

Fanning prsdmeti va mazmuni

Fanning predmeti, mazmuni va vazifalari. Kursning yo'nalish hamda boshqa maxsus fanlar bilan bog'liqligi.

Davlat moliyasi haqidagi fanlar tizimida byudjetlararo munosabatlar

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti I.A. Karimov asarlarida Davlat byudjeti va byudjetlararo munosabatlar. Davlat moliyasi haqidagi fanlar tizimida byudjetlararo,munosabatlar. *Uzbekistan*

Respublikasida byudjetlararo munosabatlarni tashkil etish va boishcharishning nazariy-odukukiy asoslari.

O'zbekiston Respublikasida byudjet tuzilishi va byudjetlararo munosabatlar

O'tish davri iqtisodiyotida byudjet tizimining roli, tashkiliy tamoyillari va byudjet tizimi hal etishi zarur bulgan muammolarga yangicha yondoshuv. Byudjet tizimlarining shakllanishi, mahalliy soliqqa tortish va byudjetlararo munosabatlarni tashkil etish modellari va qonuniyatlari. *O'zbekiston Respublikasida uukumat boshkaruv organlari zvenolari o'rtasidagi byudjet munosabatlari.*

Respublika byudjeti va mahalliy byudjstlarning o'zaro aloqalari

Byudjet tizimi zvenolarining o'zaro ta'siri va aloqadorligi -Uzbekistan Respublikasida byudjetlararo munosobatlarni tashkil etishning yangi turi sifatida. *Respublika byudjeti va maodalliy byujetlarning byudjet-solik siyosatining anik yo'nalishi bo'yicha o'zaro alokalari. Byudjetlararo munosabatlarning tarkibi va soualari.* Samarali va mukammal soliq siyosati, byudjetdan moliyalashtirish tizimi hamda moliyaviy tenglashtirish siyosatini takomillashtirish masalalari.

Hududlar iqtisodiy potsntsialini baholash va ulardan foydalanish asosida byudjetlararo munosabatlarni shakllantirish mexanizmi

Hududlar siyosati va byudjet tizimini yangi modelining shakllanishi jarayoni. Byudjet tizimi zvenolarida o'zaro munosabatlarning shartlari va ahamiyati. Byudjetlararo munosobatlarni takomillashtiryhshda mahalliy o'z-o'zini

boshqarishning roli. *Ihtisodiy potentsial va mshchalliy byudjetlar. O'zbekiston Respublikasida byudjet tizimining yangi modeli sharoitida mazdalliy byudjetlarning moliyaviy ijkoniyatlari.*

Hududlar byudjetlari o'rtasida soliqlarning taqsimlanish msxanizmi

Byudjet tizimini tashkil etishda soliqlarning roli. Soliq tizimini shakllantirish va iqtisodiy sub'ektlar o'rtasida qayta taqsimlash muammolari. *Hududlar byudjetlari o'rtasida soliklarni kayta tatseimlash.*

Hududlar moliyaviy resurelari - iqtisodiyotni barqarorlashtirish omili sifatida.

Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish asoslari. Iqtisodiy siyosatning hududiy muammolari. *Iktisodiyotni bartsarorlashttsrish siyosatining zrududiy muammolari va uning moliyaviy masalalari.*

Ikki pog'onali byudjet tizimida mahalliy byudjetlarniig o'zaro bog'liqligi va biri-birini taqozo etuvchanligi

Byudjet tizimi va uning zvenolarini tashkil etishning ijtimoiy-iqtisodiy asoslari. Bozor islohotlari sharoitida mahalliy byudjetlarni tashkil etish muammolari. *Bozor islouotlari sharoitida maodalliy byudjetlar daromad bazasini shakllantirish va musta%kam.Aash.*
Oraliq (lokal) byudjetlarni tashkil etish usullari — mahalliy iqtisodiy siyosatni amalga oshirish vositasi sifatida

Hozirgi zamon byudjet tizimi sharoitida mahalliy (hududiy) iqtisodiy siyosatning soliq-byudjet qurollarini shakllantirishning metodologik jihatlari. *Hududlar solits-byudjet tizimini takomillashtirishga kontseptual yondoshuvlar.*

Hududlar byudjstlari resurslarini boshqarish tizilini takomillashtirish

Hududlar byudjet resurslarini boshqarishning metodologik va huquqiy asoslari. Hududlar byudjet resurslarini boshqarishni tashkil etishning nazariy asoslari. *Byudjet resurslarini boshtsarish tizimini isloz; tsilish tajribalarini umumlashtirish.* Hududlar byudjeti ijrospning g'aznachilik usuli samaradorligi.

3. AMALIY VA SEMINAR MAShG'ULOTLARI, LABORATORIYa IShLARI, ChIZMA-HISOB IShLARI, KURS ISh (LOYIHA)LARI MAVZULARINING RO'YXATI

Amaliy (seminar) mashg'ulotlari mavzulari ruyxati

Kursning predmeta va mazmuni

Kursning predmeti, mazmuni va vazifalari. Kursning yo'nalish hamda Gyushqa maxsus fanlar bilan bog'liqlign.

Davlat moliyasi hakidagi fanlar tizimida byudjstlararo munosabatlar

Uzbekistan Respublikasi Prezidenti I. A. Karimov asarlarida Davlat byudjeti va byudjetlararo munosabatlar. Davlat moliyasi haqidagi fanlar tizimida byudjetlararo munosabatlar*. Uzbekistan Respublikasida byudjetlararo munosabatlarni tashkil etish va boshqarishning nazariy-huquqiy asoslari.

Uzbekistan Respublikasida byudjet tuzilishi va byudjetlararo munosabatlar

O'tish davri iqtisodiyotida byudjet tizimining roli, tashkiliy tamoyillari va byudjet tizimini hal etish zarur bo'lgan muammolariga yangicha yondoshuv. Byudjet tizimlarining shakllanishi, mahalliy soliqqa tortish va byudjetlararo munosobatlarni tashkil etish modellari va qonuniyatlari. O'zbekiston Respublikasida hukumat boshqaruv organlari zvenolari o'rtasidagi byudjet munosabatlari*.

Respublika byudjeti va mahalliy byudjetlarning o'zaro aloqalari

Byudjet tizimi bo'g'inlarining o'zaro ta'siri va aloqadorligi -Uzbekistan Respublikasida byudjetlararo munosobatlarni tashkil etishning yangi turi sifatida. Respublika byudjeti va mahalliy byujetlarning byudjet-soliq siyosatining aniq yo'nalishi bo'yicha o'zaro aloqalari*. Byudjetlararo munosabatlarning tarkibi va sohalari. Samarali va mukammal soliq siyosati, byudjetdan moliyalashtirish tizimi hamda moliyaviy tenglashtirish siyosatini takomillashtirish masalalari.

HuAUDlar iqtisodiy potentsialini baholash va ulardan foydalanish asosida byudjetlararo munosobatlarni shakllantirish mexanizmi

Hududlar siyosati va byudjet tizimini yangi modelining shakllanishi jarayoni. Byudjet tizimi zvenolarida o'zaro munosobatlarning shartlari va ahamiyati. Byudjetlararo munosobatlarni takomillashtirishda mahalliy o'z – o'zini boshqarishning roli*. Iqtisodiy potentsial va mahalliy byudjetlar. O'zbekiston Respublikasida byudjet tizimining yangi modeli sharoitida mahalliy byudjetlar moliyaviy imkoniyatlari.

Hududlar byudjetlari o'rtasida

soliqlarning taqsimlanish mexanizmi

Byudjet tizimini tashkil etishda soliqlarning roli. Solik, tnzimini shakllantirish va iqtisodiy sub'ektlar o'rtasida qayta taksimlap] muammolari*. Hududlar byudjetlari o'rtasida soliqlarni qayta taqsimlash.

Hududlar moliyaviy resurelari - iqtisodistni barqarorlashtirish omili sifatida

Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish asoslari. Iqtisodiy siyosatning hududiy muammolari*. Iqtisodiyotki barqarorlashtirish siyosatining hududiy muammolari va uning moliyaviy masalalari.

Ikki pog'onali byudjet tizimida mahalliy byudjetlarning o'zaro bog'liqligi va biri-birini taqozo etuvchanligi

Byudjet tizimi va uning bo'g'inlarini tashkil etishning ijtimoiy-iqtisodiy asoslari. Bozor islohotlari sharoitida mahalliy byudjetlarni tashkil etish muammolari*. Bozor islohotlari sharoitida mahalliy byudjetlar daromad bazasini shakllantirish va mustahkamlash.

Oraliq (lokal) byudjetlarni tashkil etish usullari — mahalliy iqtisodiy siyosatni amalga oshirish quroli sifatida

Hozirgi zamon byudjet tizimi sharoitida mahalliy (hududiy) iqtisodiy siyosatning soliq-byudjet vositalarini shakllantirishning metodologii jihatlari*. Hududlar soliq-byudjet tizimini takomillashtirishga kontseptual yondoshuvlar.

Hududlar byudjetlari resurslarini boshqarish **tizimini** takomillashtirish

Hududlar byudjet resurslarini boshqarishning metodologik va huquqiy asoslari. Hududlar byudjet resurslarini boshqarishni tashkil etishning nazariy asoslari*. Byudjet resurslarini boshqarish tizimini isloh qilish tajribalarini umumlashtirish. Hududlar byudjeti ijrosining gaznachilik usuli samaradorligi.

4. O'ZLAShTIRISh NAZORATI

O'quv jarayoni davomida talaba to'plashi mumkin bo'lgan maksimal ball 60 ga teng bo'lib, shundan joriy baholashga 24,0 ball, orqali baholashga 10,0 ball va yakuniy baholashga 18,0 ball ajratiladi. Yozma ish variantlar bo'yicha tuzilib, u o'quv dasturiga to'liq moe kelishi ta'minlanadi va talabalarning o'zlashtirish ko'rsatkichi, reyting asosida baholanadi.

Joriy va oraliq baholash turlari uchun fanga belgilangan ballar miqdori o'quv rejasi bo'yicha har semestrda ajratilgan soatning 70 foizi doirasida belgilanadi. O'qitilayotgan fanga mas'ul bo'lgan kafedra qarori bilan mavzularning murakkabligi va zaruriyligiga qarab ballar quyidagi mezonlar asosida qo'yiladi:

• magistratura tinglovchisining o'quv jarayonidagi davomati va faolligi;

• amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik darajasi;

• fan bo'yicha qonuniy va me'yoriy hujjatlarni konspektlashi;

kafedra tomonidan belgilangan mavzular bo'yicha referat yozishi;

• mustaqil ta'lim doirasida berilgan nazorat ishlarini bajarishi.

Joriy va oraliq baholash turlari yozma ish yoki boshqa usullarda (og'zaki, test, himoya va hokazo) o'tkazilishi mumkin.

Yakuniy baholashda fan bo'yicha dastur to'la o'tilgandan so'ng magistratura tinglovchisining bilimi baholanadi. Yakuniy baholashga ajratilgan ballar miqdori o'quv rejasida fanga ajratilgan soatning 30 foizi miqdorida belgilanadi. Fan bo'yicha yakuniy baholash belgilangan tartibda yozma ish usulida o'tkaziladi.

Oliy ta'lim muassasasi fanlar uchun baholash turlarining har biri bo'yicha reyting ballarini hisoblash mexanizmini ishlab chiqadi va uslubiy kengashda tasdiqlaydi.

Semestr yoki o'quv yili davomida o'qitiladigan fan bo'yicha 55 va undan yuqori foizni to'plagan magistratura tinglovchisi qoniqarli o'qiyotgan deb hisoblanadi. Fanlar bo'yicha maksimal ballning 55 foizdan kam ball to'plagan magistratura tinglovchisi qoniqarsiz o'qiyotgan (akademik qarzdor) deb hisoblanadi.

Semestr davomida fanlar bo'yicha to'plangan ball quyidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi bilan baholanadi:

• 86-100 foiz (51.6 balldan 60 ballgacha) - "a'lo";

? 71-85 foiz (42.6 balldan 51.0 ballgacha) - "yaxshi";

? 55-70 foiz (33.0 balldan 42.0 ballgacha) - "qoniqarli".

Yozma ish variantlarini baholash mezonlari kafedra majlisining bayonnomalari bilan tasdikdanadi.

5. TAVSIYa ETILAYoTGAN MAVZULAR BO'YIChA KO'RGAZMA-NAMOYISh MATERIALLARI RO'YXATI

O'quv jarayonini tashkil etishda mavzularni ko'ragazmali vositalardan, slaydlar, diaproektor va jadvallardan foydalanish asosida o'rganish ko'zda tutilgan. Ayrim aniq masalalarni o'rganishda shaxsiy kompyuterlardan foydalanish tavsiya etiladi.

Tahlillar, prognozli ko'rsatgichlarni hisoblash,

diagrammalarni, personal kompyuterda elektron jadvallarda Excel 7,0 paketi bilan ishlash orqali yorqin namoyon etilishi mumkin.

Shu bilan birga talabalar «Pravo» tizimi orqali moliyaviy qonunchilik yangiliklaridan xabardor bo'lishlari va o'qish jarayonida ulardan foydalanishlari mumkin.

Case Studies: Uzbekistan Respublikasi davlat byudjeti makroiqtisodiy tahlpliga doyr va byudjetni rejalashtirish amaliyotiga oid o'quv misollari (rus tilida). Moliya Vazirligi xomiyligida "Byudjet-soliq siyosatp' Markazi tomonidan tuzilgan.

Masofaviy o'qitish soatlari: www.google.ru (Rossiya Federatsiyasi menejment va bozor akademiyasi "Moliya menejmenti ilmiy tadqiqot instituti" dasturlari(mualliflar rahbari akad. E.Stoyanova)); www.Yandex.ru.; www.rambier.ru.; www.worldbank.org.ru.;

www.imf.org.

Kompakt disk: Sales information. International Monetary Fund -Publication Services; Exchange Rate Analysis with a Case Study on Poland.

Statistik to'plamlar:

1. O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish ko'rsatkichlari. O'zbekiston Respublikasi Makroiqtisod va statistika vazirligi. T.: 2000, 2001, 2002Y.Y.
2. O'zbekistonning iqtisodiy yo'nalishlari. TASIS. 2000, 2001, 2002 y.y.
3. O'zbekiston Respublikasi Moliya Vazirligining Davlat byudjetining ijrosi yuzasidan yillik hisobotlari. T.: 2000, 2001, 2002 y.y.

6. ADABIYoTLAR

Asosiy adabiyotlar

1. Karimov I.A. O'zbekiston: milliy istiqlol, iqtisod, siyosat, mafkura. - T.: O'zbekiston, 1996.
2. Karimov I.A. O'zbekiston XXI asr bo'sag'asida: xavfsizlikka tahdid, barqarorlik shartlari va taraqqiyot kafolatlari. - T.: O'zbekiston, 1997.
3. Karimov I.A. O'zbekiston buyuk kelajak sari. - T.: O'zbekiston, 1998.
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2002 yil 30 dekabrdagi "O'zbekiston Respublikasining 2003 yilda ijtimoiy- iqtisodiy taraqqiyotining asosiy makroiktisodiy ko'rsatkichlari va davlat byudjetining parametrlari to'g'risi 'dagi 455-sonli qarori.

5. O’zbekiston Respublikasi moliyaviy qonunchiligi. - T.: O’zbekiston, 2001.
6. O’zbekiston Respublikasi moliyaviy qonunchiligi. - T.: O’zbekiston, 2002.
7. Akramov E.A., Tairov A.E. Ekonomicheskie reformi Respubliki Uzbekistan. - M.: TOO «Lyuks-art», 1998.
8. Byudjetnaya sistema Rossiyskoy Federatsii. Pod red. prof. M.V. Romanovskogo i prof. O. V. Vrublevskoy. - M.: Yurayt, 2000.
9. Byudjetnaya sistema Rossiyskoy Federatsii: Ucheb. pod red. M.V. Romanovskogo, O.V. Vrublevskoy. - M.: Yurayt, 2000.
10. Byudjetnaya sistema Rossiyskoy Federatsii. Ucheb. pod red. G.B Polyaka. - M.: YuNITI, 2001.
11. Byudjetniy federalizm i me^{ch}jbyudjetnie otnosheniya: problemi i perspektivi razvitiya. -S-Pb.: Kodeks INFO, 2001.
12. Verxolaz M.A. Vliyanie stepeni ispolzovaniya ekonomicheskogo potentsiala na sostoyanie mestnix byudjetov. - Belgrad: Iskra, 2000.
13. Gizatullin X.N., Zaripova I.R. Formirovanie i problemi rasshireniya samostoyatelnosti mestnix byudjetov v usloviyax rinochnix otnosheniy. - Ufa: Institut ekonomiki UrO RAN, 2001.
14. Dmitriev M. Byudjetnaya politika v sovremennoy Rossii. - M.: Moskovskiy Tsentr Karnegi, 2001.
15. Juravleva L.V. Byudjetnaya politika kak metod gosudarstvennogo regulirovaniya. - 2-izd. - M.: Delo LTD, 2001. Zaripova I.R., Xafizova V.R. Istoriya razvitiya i sovremennoe sostoyanie mejbyudjetnix otnosheniy v Rossii. - Ufa: GP «Print», 2001.
16. Drobozina L.A. Finansi. Ucheb. dlya VUZov. - M.: Banki i birji, 2000.
17. Dj. K. Van Xorn. Osnovi upravleniya finansami. Pod red. prof. Sokolova Ya.V. - M.: Finansi i statistika, 1996. Letkeman I. Sovershenstvovanie mexanizma gosudarstvennogo regulirovaniya byudjetnoy sistemi//Rinok, dengi i kredit, 2001, №7.
18. Nagovitsin A.G. Byudjetnaya politika. -M.: Ekzamen, 2000. Tkachuk M. I. Gosudarstvenniy byudjet. Ucheb. pos. 3 - izd. - Minsk: Visshaya shkola, 2000.
19. Finansi: Uch. dlya vuzov. Pod red. M.V. Romanovskogo, *O.V* Vrublevskoy, B.M. Sabanti. - M.: Yurayt, 2000.
20. Jamolov X.N. Mejbyudjetnie otnosheniya. Sb. tekstov lektsiy. - T.: TFI, 2001.
24. Vaxabov A.V., Jamolov X.N. Soglasovanie mejbyudjetnix otnosheniy. - T.: Moliya, 2002.

Qo’shimcha adabiyotlar

1. Kostyunina G.M. Mejdunarodnaya praktika regulirovaniya inostrannix investitsiy. Ucheb. pos. - M., 2001.
2. Gerasimenko G.P., Markaryan E.A. Finansoviy analiz. Ucheb. pos. - M.: PRIOR, 1996.
3. Kovalev V.V. Finansoviy analiz - upravlenie kapitalom, vibor investitsiy, analiz otchetnosti. - M.: Finansi i statistika, 1996.
4. Kratko I.G. Mejdunarodnaya predprinimatelstvo. Ucheb. pos. - M„ 2001.
5. Kurochkin D.N. Evro - novaya valyuta Starogo Soveta. - M., 2000.
6. Kutafin O.E., Fadeev V.I. Munitsipalnoe pravo Rossiyskoy Federatsii. - M.: Yurist’, 1997.
7. Lavrov A. Problema stanovleniya i razvitiya byudjetnogo federalizma v Rossii. Stanovlenie rinochnoy ekonomiki v Rossii: Sb. nauch. proektov. Vip. 10. - M.. 1997.

I. Livshits A. Ya. Osnovnie orientiri finansovoy politiki, //Finansi, 1997, № 1

9. Petrov Yu. Ozdorovlenie finansovoy sistemi i normativnie metodi gosudarstvennogo regulirovaniya ekonomiki//Rossiyskiy ekonomicheskiy jurnal. 1997., № 3.
10. Pushkareva V.M. Istoriya finansovoy misli i politiki nalogov. Ucheb. pos. - M.: INFRA-M, 1996.
11. Sumarokov V.N. Gosudarstvennie finansi v sisteme makroekonomicheskogo regulirovaniya. - M.: Finansi i statistika, 1996.
12. Erik Xelfert. Texnika finansovogo analiza. Per. s angl. Pod red. Belix L. P. - M.: Audit, YuNITI, 2000.
13. Boyd J. Inflation. "Growth and Central Banks Theory and Evidence", 1996. Policy Resear ch worcing Poner. 1575. The World Bank. Washington. D. S
14. EBKD transtition Ronont 1998. Financial sector in transition. European Bank for Beconnts nuction and Development. London 1998.
15. Hermes N. Lesnik R. Financial System Development in Transition Ekonomies. Jornal of Banking and Finance. Vol. 24.
16. Moyer C. Financial System. Corporate Finance and Ekonomik Development, in RA Hubbart (ed) Assymetric information. Corporate Finance and investment. A Notional Bueau of Economic 1990 Researck Project Report, University of Chicnyo Press. Chicago.
17. Steinherr A. An innovatori Package for Financial Sector Reforms in Eastern Euro pean Countries. Jorunal of Banking and Financeial 17.

Mingaleva Zh About the experience of enterprise's strotegies in crises situation. All Russian scientific conference "Economics" theory methodology, thends of developmrnt: S-Petersburg 1998. Tkacheva Sinnovation Activities Infrastrue, turee as Multi Angent Sysem The 11th Annouol Meeting of the Japan Association for Evolutionary Economics. JAFEE 2000 Tokyo Japan 2000.